

5- Geçmişte bilim insanlarının seçimine bakış

Denenmiş metodların bir daha denenmesine başvurulmaması için akademisyen seçiminin geçmişine bakmakta yarar vardır.

LES-ALES sınavlarının başlatıldığı 2000 li yıllara kadar, araştırma görevlileri formalite gereği yapılan çok sayıda sınava rağmen objektifliği ve tarafsızlığı soru işaretleri içeren yöntemlerle seçiliyorlardı. Hatta bu keyfi öğretim elemanı alma metodu, kazanılmış bir hak gibi algılanmıştı ki: 2003 lü yıllarda hükümet “**merkezi araştırma görevliliği sınavı**” uygulamasını gündemine aldığında etkili bazı öğretim üyeleri Avrupa Birliği ülkelerinin yöneticilerine 5 dilde bir mektup yazıp, *hükümetin araştırma görevlilerini kendilerinin seçmesini engellemek istediğini belirterek hükümeti şikayet ettiler*. Bu şekilde rekabete girmeden akademik hayata giriş yapanlar, yine formalite gereği yapılan ama bilimsel kriteri ölçmeyen (*Örneğin doktora tez savunmalarının büyük bir kısmında jüri üyelerinin çoğunluğu, bir hocanın doktora yaptırdığı öğrencilerinden veya torunu sayılan öğrencisinin öğrencilerinden ibaret olup bu durum, bilimsel kriteri ölçmeden Dr. ünvanını almayla sonuçlanmaktadır*) ve yarıştırmayı engelleyen (ilanlara bilimsellikten uzak özel şartlar konularak) onlarca sınav ve kariyer basamaklarından sonra günümüzde profesör oldular. Artan şikâyet ve sırtan keyfi akademisyen alımlarına gösterilen tepkiler sonucu 2000 li yıllarda LES-ALES gibi merkezi sınavların yapılmaya başlanması önceleri sorunu çözecek gibi göründü. Ancak zamanla 2 nedenden dolayı bu sorunun eskisi kadar kötü olmasa da, çözümün ihtiyaca cevap vermediği anlaşıldı. Bu 2 nedenden:

- 1- Akademisyen alımlarında, ALES ve ÜDS gibi merkezi sınav sonuçlarının ağırlık katsayısının üniversite yönetimlerine bırakılması. Hatta nadir de olsa, bazı üniversiteler, yaptıkları mülakat sınavlarında belirli bir puan almayı baraj sayıp (günümüzde hala bu yöntemi yük. Lis. ve doktora alımları için uygulayan üniversiteler vardır), bu merkezi sınavlarda 90 civarında not alanları bile başarısız gösterdiklerine ilişkin ayrıntılar basında da görülebilmektedir.